

Orașele au început să folosească aplicații inteligente, dar nevoile pentru cetățeni, companii și administrație sunt în creștere

Dezbaterea Națională **Smart City 2017-2020.Nevoi - Soluții - Metode** a reunit la București pe data de 30-31 mai, reprezentanți ai peste 30 de administrații publice locale, specialiști IT&C, companii private furnizoare de soluții, startup-uri, cercetători, experți din sectorul public și din organizații non-profit, consultanți și avocați. Dezbaterea a fost o oportunitate de a vedea noi soluții și metode de punerea lor în practică, exemple de abordare integrată, legătura cu dezvoltarea strategică urbană și abordări conceptuale comparate. Dezbaterea a fost coordonată de Marius Bostan, fost Ministru al Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională în Guvernul Cioloș. Cele 5 paneluri din prima zi au fost transmise pe Facebook putând fi revăzute la pagina: <https://www.facebook.com/Dezbatere-Națională-Smart-City-2017-2020-1927522754157371/>

Evenimentul a debutat prin intervenția Domnului **Joshua Burke**, Atașatul Comercial al Ambasadei SUA în România, care a relevat importanța tehnologiilor smart în viața de zi cu zi, a pledat pentru cooperare în domeniul hightech și a încurajat Guvernul și autoritățile locale să folosească aceste oportunități pentru cetățeni și pentru dezvoltarea economică, dând exemple din domeniile energie și transport.

Dezbaterea a avut ca partener Municipiul Alba Iulia, din partea căruia a fost prezentă la București o echipă de experți pentru a prezenta stadiul proiectelor și a pune la dispoziție și altor administrații experiența proprie. **Nicolaie Moldovan**, City Managerul Alba Iulia, a vorbit despre viziunea de dezvoltare a orașului în sfera de oraș inteligent. De asemenea, a adresat mulțumiri publice companiilor, organizațiilor și persoanelor care contribuie la dezvoltarea proiectelor smart în Cealaltă Capitală, care și-a propus, prin inițiativa lansată anul trecut, să reușească în 2018, la 100 de ani de la Marea Unire, să arate un model de dezvoltare de tip smart city pe cât mai multe componente.

Invitat principal al dezbaterii și totodată proiect pilot de oraș inteligent, Municipiul Alba Iulia a arătat audienței că poate fi un bun exemplu de luat în calcul pentru oricare dintre orașele României. La nivel municipal, au fost demarate până acum 48 de proiecte, unele dintre ele implementate deja, altele aflate în curs de implementare de către companii mari, multinaționale, dar și de către companii românești sau chiar startup-uri. Au fost deja implementate cu succes două proiecte – concentrate pe cetățean – cu impact deosebit pe mobilitatea urbană: serviciul de *e-ticketing* și posibilitatea de a cumpăra prin SMS biletul de călătorie cu autobuzul. În prezent, în 15 autobuze ale Serviciului de Transport Public Alba Iulia, se poate folosi gratuit internetul Wi-Fi, o soluție furnizată de către Orange România. De asemenea, tot în cele 15 autobuze STP au fost montați senzori pentru monitorizarea calității aerului, care transmit date în timp real. În stațiile principale ale orașului sunt amplasate panouri de informare cu privire la numărul autobuzelor și timpul de așteptare al cetățeanului până la sosirea mijlocului de transport în stație.

Un alt proiect important, implementat deja, are ca obiectiv comunicarea cu cetățenii prin intermediul unei aplicații care facilitează interacțiunea cu oamenii urbei sau direct în regim de dispecerizare (un dispecerat specializat pe interacțiunea cu cetățenii pentru toate problemele orașului: domeniul

public, rețelele de utilități, iluminatul stradal, parcări etc.). „În parteneriatul cu Orange, beneficiem de aplicația Civic Alert, care permite cetățenilor să sesizeze direct administrației locale problemele pe care le întâmpină. Aplicația permite atașarea de fotografii cu elementele sesizate. O altă aplicație oferită de un start-up local ne va permite sesiuni de chat cu cetățenii”, a spus **City Managerul Alba Iulia**.

Nicolaie Moldovan a pus succesul proiectului Alba Iulia Smart City pe seama investiției pe care a făcut-o Primăria în calitatea factorului uman, atrăgând în echipă oameni valoroși, cu experiență, cărora le-a oferit libertatea de a fi creativi. Deschiderea liniilor de masterat pe domenii de smart cities au o importanță deosebită pentru formarea tinerilor care își doresc o carieră în domeniul scrierii și implementării de proiecte. În acest sens, Universitatea „1 Decembrie 1918” este un partener de încredere al Alba Iulia Smart City. **Moldovan** a recomandat și altor orașe transparentizarea proceselor de administrație locală, deschiderea către cetățeni și foarte multă fermitate și responsabilitate în relația cu autoritățile centrale. Municipiul Alba Iulia a reușit să dezvolte foarte multe proiecte atrăgând finanțare prin fonduri europene, fiind orașul cu cea mai mare absorbție a acestora – 200 de milioane de euro.

Marius Bostan, Coordonator al Dezbaterii Naționale, membru fondator al Fundației Naționale a Tinerilor Manageri - FNTM, fost Ministru al Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională și inițiator al proiectului de la Alba Iulia, a declarat în deschiderea dezbaterii: “România este o țară cu o istorie importantă, dar orientată către viitor și noi vom încerca să extindem în toată țara o mișcare de atragere a atenției asupra acestei oportunități – Smart City-, despre cum un oraș poate deveni mai inteligent, cum un oraș poate pune această forță tehnologică în slujba dezvoltării economiei, servirii cetățenilor, satisfacției ridicate a turiștilor și în general a unei vieți mai bune, pentru că sunt soluții care nu costă mult și aduc beneficii foarte mari. Dezbaterea publică este necesară pentru a aduce tehnologii de vârf care să lucreze pentru cetățeni și să evite alegerile greșite din necunoaștere sau lipsă de informație relevantă.”

S-a mai discutat despre nevoia de educație aplicată în domeniul tehnologiilor pentru experții din sectorul public, ce este foarte mare și ar putea fi satisfăcută în parteneriat cu companii din mediul privat care asigură transferul mai rapid în practică a noutăților tehnologice și inovațiilor. Administrația locală trebuie să fie proactivă, să atragă oameni și companii, programele trebuie să fie implementate de jos în sus, să plece de la administrațiile locale și nu să aștepte ca deciziile pentru dezvoltarea orașelor inteligente să vină de la nivel guvernamental.

Nevoia articulării unei strategii de tip smart city a fost evocată în cadrul mai multor intervenții. Fragmentarea și dezvoltarea de soluții izolate care nu sunt interoperabile, diferite soluții insulare pentru fiecare dintre domeniile unui oraș au fost observate și catalogate ca posibile riscuri. Ca o concluzie s-a afirmat că pentru crearea cu succes a unui oraș inteligent este nevoie de adoptarea unei abordări integrate, astfel încât dezvoltarea urbană să fie uniformă și să poată crea mai multe beneficii, făcând astfel orașele mai atractive. La această idee au contribuit în mod special **Gerhard Hauber** - Executive Partner Ramboll, **Paulina Mitrea**, Conf. Dr. UTCN, Cluj IT, dar și reprezentanți ai orașelor și municipiilor.

În România există 103 municipii și 300 de orașe cu potențial de smart city.

Ionuț Apostu, Viceprimar al orașului Buzău a precizat că în acest oraș au fost implementate câteva soluții tehnologice inteligente, în special în ceea ce privește comunicarea cu cetățenii, dar că mai este nevoie de integrarea acestora cu toate companiile de utilități care deservește cetățenii și care trebuie să aibă acces la aceste aplicații: “Ne trebuie o strategie specifică, suntem în proces de implementare a multor soluții care funcționează la Alba Iulia de multă vreme. Lucrăm la proiecte ce privesc planul de mobilitate urbană și pe baza rezultatelor planului dorim să încheiem o strategie pe care să o supunem dezbaterii publice, să discutăm cu cetățenii și să vedem care anume dintre propunerile noastre sunt dorite de buzoieni. Mai avem nevoie de

re tehnologizare și avem buget în acest sens, dar și de sisteme moderne de monitorizare trafic și ticketing”, a spus Viceprimarul.

Un alt invitat al Dezbaterii, Viceprimarul orașului Roman, **Roxana Iorga**, a precizat că acest oraș este unul inteligent în devenire și că au fost implementate aplicații și platforme de guvernare electronică care cuprind sisteme de management al deșeurilor, supraveghere video, sistem de plăți online pentru taxe și impozite, managementul cozilor și al timpilor de așteptare, acces la internet Wi-Fi în zonele publice. Ceea ce mai trebuie făcut în orașul Roman este continuarea informatizării sistemelor și serviciilor administrațiilor locale, dezvoltarea și menținerea unei infrastructuri tehnice pentru a permite o comunicare mai eficientă cu cetățenii, dar și între instituțiile locale, precum și scalarea diverselor sectoare care se dezvoltă odată cu orașul.

Cristian Popescu, Viceprimar al Sectorului 2, a precizat că orașul inteligent nu înseamnă doar achiziționarea și implementarea unor soluții tehnologice foarte avansate, ci și adoptarea unor soluții simple și ca urmare, la Sectorul 2, au transparentizat deciziile și au publicat toate contractele și plățile pe website-ul Primăriei, au introdus achizițiile centralizate, în zona utilităților de exemplu pentru toate unitățile de învățământ, urmând să fie introduse pe mai multe domenii. A punctat și faptul că smart cities înseamnă și smart citizens.

La Dezbateri au participat companii care au implementat tehnologii inteligente la Alba Iulia, în alte orașe din România, dar și reprezentanți ai unor companii din Israel, Anglia, SUA, Japonia și Finlanda. **Aino Mensonen**, Ramboll Finlanda a vorbit despre dezvoltarea strategică a unui smartcity. **Dragoș Nedelea**, Head of Business Development Team - Smart City and E-Health Telekom România a prezentat scara dezvoltării proiectelor de succes: de la cetățeanul simplu la parteneriatele public-private, a vorbit despre ce lipsește din legislație în ceea ce privește aplicabilitatea conceptului smart city și a prezentat soluții posibile.

Silviu Neghină, Sales Manager Orange România, a prezentat studiul de caz al implementării smart city la Alba Iulia, aflat la 77% implementare: 190 de puncte de acces WiFi, 15 puncte acces WiFi mobil, acoperire completă LoRaWAN, 25 de stâlpi cu iluminat inteligent, 225 de beacons (aplicația #eAlbaIulia), 15 autobuze cu senzori de monitorizare a calității aerului, 4 echipe implicate în InnovatioLabs.

Claudiu Petre, Vicepreședinte al NTT Data România a prezentat contribuția NTT adusă comunității din orașele unde acționează prin investiții în educație, economia locală și susținerea activităților socio-culturale.

Brană Nikolajevic, Sales Specialist, RSA Threat Detection and Response, a adus în discuție securitatea cibernetică ce trebuie luată în considerare de orice administrație publică care implementează proiecte inteligente de tipul IoT și a precizat că, din păcate, cea mai mare putere a orașelor inteligente - interconectivitatea - este, de asemenea, cea mai mare slăbiciune. Soluțiile de securitatea datelor furnizate în România prin SolvIT Networks au fost prezentate cu această ocazie.

Gali Golan, VP Marketing&Communications ENSURAC&C, din Israel, a vorbit despre cum ar trebui să arate un oraș, din punct de vedere al soluțiilor implementate, ca să fie un smart city, prezentând soluții integrate de ultimă oră dezvoltate de companie.

Doinița Mihai, Smart City Experts, Waste management a arătat că în România se recuperează doar 5 % dintre deșeurile și că am rămas în urmă cu colectarea selectivă, ecologică. Cu această ocazie, a fost prezentată aplicația Sigurec și stația de colectare cea mai automatizată, cu tehnologie de ultimă generație. Sigurec City este o stație care preia mai multe tipuri de deșeurile și este asistată de către un operator, care și consiliază cetățenii. **Bogdan Constantinescu**, Waste Management, a vorbit de sistemul automat de identificare a pubelelor de deșeurile de către mașina eco de gunoi - soluție EcoMobile aplicată deja în Croația. Soluția propusă are 3 mari componente: identificarea pubelei, cântărirea conținutului și senzorul din interiorul containerului care

monitorizeaza volumul de deșeuri care este depozitat, precum și temperatura din interiorul containerului. O astfel de mașină a fost prezentată participanților la eveniment, chiar în parcare hotelului unde s-a desfășurat dezbaterile.

Bogdan Ioan Grudnicki, Euronovate, a prezentat PaperLess, o soluție de eliminare a hârtiei din administrație, deja aplicată cu succes în sectorul financiar bancar. **Răzvan Drăgoi**, Development Manager FAN Courier, a prezentat soluții alternative smart de livrare - soluția "share places", livrare în puncte de lucru PayPoint, eBOX – smart lockere destinate plăților și ridicării coletelor.

Răzvan Troie, Product Development Manager Printec Group Romania a vorbit despre soluții de plăți a taxelor, impozitelor și amenzilor pe un terminal automatizat, dar și despre soluția i-Velo și sisteme automate de închiriere instalate deja în zece locuri din București.

Răzvan Savu, Senior Consultant & Senior Research Analyst, IDC Romania a declarat în cadrul Dezbaterii: „Orașele sunt suma percepțiilor. Cui se adresează un smart city? Cine sunt *smart people*: nativi, stabiliți, turiști, temporari? - Tehnologia este un instrument care te folosești doar atunci când ai nevoie, de aceea strategiile de smart city trebuie să aibă un impact în viața cetățenilor, care trebuie să fie măsurabil, cuantificabil.” Un oraș inteligent are, în opinia lui Răzvan Savu, 5 dimensiuni: viziune (strategie, conducere, justificare, bugetare), cultură (inovație, implicarea cetățenilor, transparență), procese (gubernanță, parteneriate, structura organizațională), tehnologie (adopte IoT, arhitectură de date pentru cetățean), date agregate.

Bogdan Balaci, General Manager Philips Lighting SEE, a atras atenția asupra respectării standardelor naționale și internaționale pentru iluminatul public exterior și interior, de ce sunt importante și ce trebuie să facă Primăriile pentru a avea iluminat public de calitate, adaptat nevoilor cetățenilor: De asemenea, au fost prezentați pașii de urmat pentru o bună proiectare a sistemului de iluminat exterior și beneficiile unui iluminat interior corect, în special cel din instituțiile de învățământ.

Specialiști străni care au implementat proiecte remarcabile de smart city au prezentat studii de caz după cum urmează: **Gerhard Hauber**, senior consultant în planificare urbană, Ramboll, a vorbit despre Copenhaga, **Aino Mensonen**, Ramboll Finlanda a vorbit despre Helsinki, iar **Oren Gershtein**, CEO Ideality Roads, Israel a vorbit despre rolul unui ecosistem al inovării în orașe inteligente-studiu de caz Israel.

O alta problemă ridicată în cadrul dezbaterii s-a referit la faptul că volumul datelor colectate crește în fiecare zi, iar acestea trebuie prelucrate și stocate undeva în siguranță. Cât de pregătiți suntem să le migrăm în cloud și cum le asigurăm securitatea. La aceste întrebări a răspuns **Andrew Robertson**, Strategic Advisor care a prezentat cel mai recent proiect data center - EuroDataPark - o locație unică, proiectată și echipată pentru recuperarea datelor în caz de dezastre și continuarea operațiunilor.

Șerban Pâslaru, Partener Țuca Zbârcea & Asociații, a prezentat soluțiile alternative la contractele clasice de lucrări și servicii și anume contractele de concesiune și parteneriatul public privat (PPT), avantajele acestora, precum și plata de disponibilitate în contractul PPP versus prețul în contractul de lucrări sau servicii. Tot despre metode de finanțare ale proiectelor smart city, ale autorităților publice a vorbit și **Valentin Miron**, Președinte VMB Partners, care a prezentat printre alte soluții și varianta companie de proiect pretabilă proiectelor generatoare de venit.

Dezbaterile au fost încheiate cu un panel de prezentare a unor soluții inovative de smart city, dezvoltate de companii start-up, în căutare de finanțare și parteneri, urmată de o degustare de vinuri bio și discuții constructive între participanții la Dezbateri.

Evenimentul a reprezentat o bună oportunitate de networking între companii și reprezentanți ai orașelor care doresc să se dezvolte în conformitate cu așteptările cetățenilor. Au asistat la

demonstrații live ale unor soluții inovative și au avut ocazia de a se întâlni a doua zi, pentru a pune bazele unor parteneriate viitoare și pentru a discuta mai aplicat pentru accelerarea proceselor de implementare a noilor proiecte.

Inițiativele smart cities sunt importante pentru viitorul României și, pentru a obține beneficii maxime, este importantă optimizarea și canalizarea resurselor financiare către tehnologii ce au demonstrat potențial acolo unde au fost adoptate cu succes.

Exista deja certitudinea că se poate face un salt rapid și se pot monetiza în viața de zi cu zi a cetățenilor toate tehnologiile inovative de tip smart city însă procesul trebuie să fie planificat profesionist iar acțiunea să fie integrată și în parteneriat solid cu experți din companii consacrate.

Dezbaterea este deschisă în continuare pe:

Linkedin - Grup discutii: <https://www.linkedin.com/groups/8554893>

Ghidul Smart City propus anul trecut de MCSI aflat în dezbatere: <https://goo.gl/O02uwA>

Topic Softpedia: <https://goo.gl/4IXLPO>

Organizatorii evenimentului au fost: **Fundația Națională a Tinerilor Manageri - FNTM**, cu susținerea agenției de PR & Events - **Concord Communication**.

Parteneri: **Telekom, NTT Data, Orange, SolvIT Networks, Euronovate, Best Tools Salubritate, Fan Courier, ENSURAC&C, Ramboll, Philips, Țucă Zbârcea & Asociații, VMB Partners, IBM, IOLA-Frontier Connect, UPC, Green Group, Senator Wines, Printec, General Survey Corporation, EuroDataPark.**

Eveniment organizat cu sprijinul: **RePatriot, Romanian Business Leaders, ANSSI, Edusa, TRIPDor, Voss Review, ClujIT, Different Angle Cluster, Smart Everything Everywhere.**